

Aan de Minister van Financiën
Zijne Excellentie mr. W.B. Hoekstra, MBA

Den Haag, 3 april 2020

Betreft: VFN reactie op consultatie 'Tijdelijke verlaging maximale kredietvergoeding'

Geachte heer Hoekstra,

De Vereniging van Financieringsondernemingen (VFN) maakt graag gebruik van de gelegenheid om te reageren op de consultatie van het ontwerpbesluit Besluit tijdelijke verlaging maximale kredietvergoeding.

De coronacrisis

De coronacrisis heeft een grote impact op consumenten en ondernemingen. Veel huishoudens zien als gevolg van de coronacrisis de inkomsten afnemen en komen in liquiditeitsproblemen. Veel ondernemingen zien hun omzet als gevolg van de coronacrisis afnemen terwijl hun vaste lasten voor bijvoorbeeld personeel en huur doorlopen. Daarom nemen veel kredietaanbieders hun verantwoordelijkheid, zijn ze coulant bij het ontstaan van betalingsachterstanden en ruimhartig bij het overeenkomen van betalingsregelingen.

VFN standpunt met betrekking tot verlaging maximale kredietvergoeding

De VFN heeft haar inhoudelijke standpunt ten aanzien van de verlaging van de maximale kredietvergoeding al eerder bij brief van 7 april jl. beargumenteerd aan uw ministerie uiteengezet. De VFN is op basis van (onder meer) de volgende argumenten geen voorstander van het verlagen van de maximale kredietvergoeding:

1. De verlaging van maximale kredietvergoeding lost het probleem van mensen met betaalachterstanden niet op. Hiervoor zijn het voorkomen van overkreditering door verantwoorde acceptatievoorwaarden en leennormen, een adequaat actualisatiebeleid op grond waarvan kredietverleners de financiële situatie van klanten blijven monitoren en een effectieve schuldhulpverlening, de juiste middelen.
2. De VFN is in overleg met de AFM om door middel van aanpassing van de leennormen, de acceptatievoorwaarden voor nieuwe kredieten nog verder bij te stellen. Deze scherpere acceptatienormen zullen bijdragen aan het voorkomen van nieuwe betalingsachterstanden.
3. De verlaging van de maximale kredietvergoeding raakt met name de markt van kleine kredieten:

- Retailkredieten (voor grotere winkelaankopen), verzendhuiskredieten en kredietkaarten;
 - Persoonlijke (en klein zakelijke kredieten) tot circa 5000 euro.
4. Kleine kredieten vormen een belangrijk 'smeermiddel' voor de economie – veel huishoudens komen niet in aanmerking voor een grotere persoonlijke lening en zijn aangewezen op kleine kredieten – en hebben daardoor een groot economisch belang. Noodzakelijke aankopen worden er mee gefinancierd, zoals de wasmachine die kapot is gegaan of de tweedehands auto waarmee iemand op zijn werk kan komen.
 5. Regels en controles ter voorkoming van overkreditering en problematische schulden, zoals het in de VFN gedragscode genoemde acceptatiebeleid en actualisatiebeleid en de met de AFM overeengekomen leennormen, zijn aangescherpt.¹ Mede hierdoor zijn administratieve kosten en beheerkosten, ondanks toegenomen digitalisering, niet of nauwelijks gedaald. Deze kosten hebben een vast karakter die niet gelijke tred houden met de hoogte van het krediet. Ze drukken daardoor relatief zwaarder op kleine kredieten, wat resulteert in een hogere noodzakelijke in rekening te brengen kredietvergoeding.
 6. Recente cijfers van BKR ten aanzien van verzendhuiskrediet die bij uw ministerie bekend zijn, laten zien dat de laatste jaren het aantal betalingsachterstanden structureel afneemt, mede als gevolg van een aangescherpt acceptatiebeleid. Graag verwijs ik u in dit kader naar bijlage I bij deze brief.
 7. Door de maximum kredietvergoeding te verlagen zullen kleine krediet en/of kredieten minder aan jongeren, starters en zzp'ers worden aangeboden, hetgeen leidt tot 'financial exclusion' en mogelijk tot 'minder formele' kredietaanbieders die niet onder het toezicht van de AFM staan, dan wel daaraan (vooralsnog) weten te ontsnappen, zoals buitenlandse aanbieders en de aanbieders van operational lease aan particulieren.
 8. De maximale kredietvergoeding in Nederland behoort tot de laagste in Europa, zoals u onlangs nog in een Algemeen Overleg met de vast commissie voor Financiën stelde². Daarnaast wordt in Europees perspectief door Nederlanders (hypothecaire leningen buiten beschouwing gelaten) relatief weinig geleend.
 9. Uit de wetsgeschiedenis van de maximum kredietvergoeding blijkt dat bij het vaststellen van de hoogte daarvan, mede rekening dient te worden gehouden met de belangen van kredietverstekkers, meer specifiek dat het mogelijk moet blijven om een redelijk rendement te behalen. Voor een toelichting op de wetsgeschiedenis met betrekking tot de maximum kredietvergoeding verwijs ik u graag naar bijlage II.

Notitie Nibud

De VFN stelt vast dat veel van de hierboven genoemde argumenten tegen de verlaging van de maximale kredietvergoeding ook door het Nibud worden onderkend in haar notitie 'Position paper Nibud over consumptief krediet' van 1 mei 2020³. Hierin noemt het Nibud onder meer:

¹ [VFN Gedragcode per 1 januari 2020](#)

² [TK 32013, nr. 234, pagina 26](#)

³ [Position paper Nibud over consumptief krediet](#), Nibud 1 mei 2020

- Het moeilijker worden van het lenen van kleine bedragen, deze worden mogelijk niet meer aangeboden;
- Een mogelijke verschuiving naar kredieten met een langere looptijd en/of naar hogere leenbedragen;
- Het verdwijnen van krediet voor de aanschaf van duurzame consumptiegoederen, zoals bijvoorbeeld de aanschaf van een wasmachine;
- Een groter beroep op de gemeentelijke faciliteiten, zoals zogenoemde 'witgoedregelingen'.

De VFN is het eens met deze analyse van het Nibud en wijst er met name op dat de verschuiving naar kredieten met een langere looptijd, leidt tot hogere kredietkosten; een ontwikkeling die niet in het belang is van de consument. Dit effect is tegengesteld aan de inzet van de AFM en de VFN naar kortere looptijden van krediet in lijn met de levensduur van de aangeschafte goederen (zie artikel 3b van de VFN Gedragscode, op grond waarvan de kredietaanbieder moet zorgdragen voor een adequate aansluiting tussen bestedingsdoel en kredietproduct).

Effectiviteit maatregel

Afgezien van de hierboven genoemde argumenten tegen de verlaging van de maximale kredietvergoeding lijkt het ons dat tijdelijke maatregel maar beperkt bedraagt aan het door u beoogde effect 'ervoor te zorgen dat consumenten tegen lagere maandlasten geld kunnen lenen voor consumptieve uitgaven in deze moeilijke tijden'⁴. De consument is volgens ons meer gebaat bij verkorting van de looptijd van het krediet, dat een groter effect heeft op verlaging van de kredietkosten.

Onderzoek naar structurele verlaging maximale kredietvergoeding

De VFN deelt uw standpunt als verwoord in uw brief aan de Tweede Kamer van 19 mei jl. dat bij het vaststellen van de maximale kredietvergoeding, er een balans moet zijn tussen bescherming van consumenten enerzijds en de mogelijkheid voor kredietaanbieders om producten te kunnen blijven aanbieden tegen een redelijke vergoeding anderzijds.⁵ Dat vergt gedegen onderzoek, niet alleen naar het effect van het rentepercentage op het huidige aanbod, maar ook naar het effect op de ontwikkeling van het aanbod van verschillende vormen van krediet (en de adequate aansluiting tussen bestedingsdoel en kredietproduct). De VFN verzoekt u daarom om samen met andere belangenbehartigers en stakeholders betrokken te worden bij de wijze waarop het onderzoek naar de mogelijk structurele verlaging van de maximale kredietvergoeding wordt uitgevoerd, opdat alle relevante aspecten omtrent kredietverlening worden meegenomen.

Tijdelijke maatregel: ontwerpbesluit en toelichting

Mocht u daadwerkelijk overgaan tot de tijdelijke maatregel, dan pleit de VFN ervoor om de tijdelijke maatregel te voorzien van een vaste einddatum. Kredietaanbieders hebben bij hun bedrijfsvoering belang bij bestendige regelgeving. Onzekerheid over de duur van de tijdelijke crisismaatregel is in dit kader onwenselijk. Daarnaast is het voor kredietaanbieders van belang dat zij voldoende tijd hebben om de verlaging van de maximale kredietvergoeding te

⁴ [Brief aan Tweede Kamer](#) inzake verlaging maximale kredietvergoeding d.d. 19 mei 2020, pagina 2,

⁵ Idem

verwerken in hun administratieve systeem en/of kredietovereenkomsten aan te passen. De VFN stelt daarom voor artikel IV van het besluit als volgt te laten luiden:

'Artikel IV

Dit besluit treedt in werking met ingang van de eerste dag van de tweede kalendermaand na de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin het wordt geplaatst, met uitzondering van artikel II dat in werking treedt op (*datum invullen, bijvoorbeeld 31 december 2020*).'

Conclusie

Gezien de hierboven opgesomde bezwaren tegen een verlaging van de maximale kredietvergoeding verzoekt de VFN u het voorgenomen besluit tot tijdelijke verlaging van de maximale kredietvergoeding te heroverwegen.

Voor een nadere toelichting zijn wij gaarne beschikbaar.

Hoogachtend,

namens het bestuur van de VFN,

mr. H. Beerepoot
Secretaris VFN

Bijlagen: 2

Bijlage I

bij VFN reactie op consultatie 'Tijdelijke verlaging maximale kredietvergoeding d.d. 3 juni 2020

Uit mailbericht van BKR van 19 maart 2020 dat onder meer aan het ministerie van Financiën is gezonden:

'De VFN heeft aan ons kenbaar gemaakt dat er behoefte is aan een verdere verdieping op de cijfers die vorig jaar door BKR zijn verstrekt over betalingsachterstanden bij consumptief krediet. Het gaat daarbij specifiek om verzendhuiskrediet. In het rapport van 9 juli 2019 is over verzendhuiskrediet het volgende opgenomen:

Verzendhuiskrediet	ultimo jan-19	ultimo mei-17
Aantal overeenkomsten met betalingsachterstand	126.514	207.379
Aantal overeenkomsten	486.489	613.208
Percentage overeenkomsten met betalingsachterstand	26,0%	33,8%

Wanneer is sprake van een betalingsachterstand?

Voldoet een consument niet aan zijn betalingsverplichtingen op grond van de overeenkomst, dan wordt een betalingsachterstand gemeld in het CKI. Bij verzendhuiskrediet geldt een meldingstermijn van drie maanden na de vervaldatum. Bij de vaststelling van een achterstand worden betalingen van de consument toegerekend aan het oudst vervallen termijnbedrag.

De VFN heeft ons gevraagd om nadere informatie uit CKI over de ontwikkeling van kredietverlening en het ontstaan van betalingsachterstanden in de tijd. Onderstaande tabel geeft dit aanvullende inzicht in de ontwikkeling van de betalingsachterstanden bij verzendhuiskredieten.

Nieuwe overeenkomst in jaar	Waarvoor een eerste betalingsachterstand geregistreerd werd binnen M maanden				
	M=6	M=12	M=24	M=36	M=48
2015	19,9%	22,7%	25,3%	27,2%	28,1%
2016	8,8%	10,5%	13,3%	14,0%	
2017	3,9%	6,8%	8,4%		
2018	3,4%	4,6%			

Hoe lees je deze tabel? Als voorbeeld de uitleg bij 2015:

Van de verzendhuiskrediet overeenkomsten met een ingangsdatum in 2015 (productie 2015) had binnen 6 maanden 19,9% een betalingsachterstand, binnen 12 maanden 22,7% etc.

De meeste informatie geeft de tabel als je deze verticaal leest, omdat je dan de ontwikkeling van betalingsachterstanden in de tijd kunt zien. Van de overeenkomsten gesloten in 2015 had bijvoorbeeld 22,7% binnen 12 maanden een betalingsachterstand, voor 2016 is dit gedaald naar 10,5% etc.'

Bijlage II

bij VFN reactie op consultatie 'Tijdelijke verlaging maximale kredietvergoeding' d.d. 3 juni 2020.

Maximum kredietvergoeding, bedoelingen van de wetgever

De maximum kredietvergoeding kent zijn oorsprong in de Geldschieterswet uit 1932. Doel van de wet was om het onmogelijk te maken dat een kredietaanbieder (a) consumenten met een hoog wanbetalingsrisico als klant accepteert en (b) woekerrentes rekent (waarmee een kredietaanbieder een meer dan "redelijke" winst zou maken). Daarbij golden niet alleen de belangen van de kredietnemers, maar ook van de kredietgevers.

Dat bij de maximum kredietvergoeding ook rekening moet worden gehouden met de belangen van de kredietgevers, blijkt uit de wetsgeschiedenis van het Besluit kredietvergoeding. Bij de totstandkoming van de Wet op het consumptief geldkrediet in 1986 werd het volgende gesteld:

"Bij de maximering zullen de algemene uitgangspunten dezelfde zijn als die van de Geldschieterswet en de WCGK (Wet op het consumptief geldkrediet). Deze houden in dat enerzijds een tarief niet zodanig krap mag zijn gesteld dat een uitstoot van bonafide bedrijven het gevolg is. Kredietgevers dienen een genoegzaam rendement te kunnen realiseren. Als dat onvoldoende het geval is, zal de marktstructuur in negatieve zin worden beïnvloed en zullen de mogelijkheden om krediet te verkrijgen navenant worden verminderd." ([TK 1986-1987, 19785 nr. 3](#), p. 56)

"Dit brengt met zich mede dat het tarief zodanig moet zijn opgebouwd dat ook de relatief kleinere goederenkredieten (postorderkrediet) kostendekkend kunnen worden verstrekt. Anders en algemener gezegd zullen er zodanige structuurwijzigingen in het maximumtarief worden aangebracht dat eerdergenoemde specialisaties in kredietportefeuilles niet belemmerd worden vanwege het tarief." ([TK 1986-1987, 19785 nr. 3](#), p. 57)

"Met andere woorden: de maximumtarieven mogen niet stringenter worden vastgesteld dan nodig is vanuit deze doelstelling en dus bijvoorbeeld niet om anderszins de bedrijfs- of beroepsuitoefening van de kredietgevers te beïnvloeden. Een redelijke winst blijft dus ook in deze opzet mogelijk." ([TK 1986-1987, 19785 nr. 3](#), p. 88)

Diezelfde bedoeling komt ook tot uitdrukking in de Nota van Toelichting bij het (oorspronkelijk) Besluit kredietvergoeding in 1991 (dat destijds nog was gebaseerd op de Wet op het consumptief geldkrediet):

"Randvoorwaarden

Het beperken van de mogelijkheden tot risico-acceptatie dient te worden gerealiseerd onder een aantal randvoorwaarden. Samengevat behelzen deze het volgende.

In de eerste plaats dient onder het maximumtarief een redelijk rendement mogelijk te blijven.

In de tweede plaats moet het voor kredietgevers mogelijk zijn zich te specialiseren op marktsegmenten waarin relatief lage kredietssommen met relatief korte looptijden gebruikelijk zijn. Dit betekent dat rekening gehouden wordt met de omstandigheid dat

de zogenaamde vaste kosten van de bedrijfsvoering tot een relatief hoog kredietvergoedingspercentage leiden.

De tweede randvoorwaarde is vooral van belang om een rendabele verstrekking van het zogenaamde “kleingoederenkrediet” mogelijk te doen zijn. Hieronder wordt verstaan goederenkrediet dat zich kenmerkt door een lage kredietsom en een korte looptijd. Het WCGK-tarief is zodanig vastgesteld dat een kredietgever met een gemiddelde portefeuille een toereikende vaste-kosten-dekking kan realiseren. Hiertoe is het tarief weliswaar gedifferentieerd naar looptijden en kredietsommen, maar niet zodanig dat voor elk krediet, ongeacht looptijd en kredietsom, bedoelde vaste kostendekking wordt bereikt. Voor bepaalde lage kredietsommen en korte looptijden geldt dat genoemde dekking niet geheel realiseerbaar is (zogenaamde onderdekking), terwijl het omgekeerde geldt ten aanzien van hoge kredietsommen en lange looptijden (zogenaamde overdekking).” (Stb. 1991, nr. 549, p. 10 – 11)

Destijds golden er verschillende maximum kredietvergoedingspercentages naar looptijd en kredietsom (zie hieronder de [illustratie](#) van de tarieven in 1996):

Kredietlimiet in	Ten hoogste toegelaten effectief kredietvergoedingspercentage op jaarbasis					
	Looptijd in jaren					
	t/m 1	>1-2	>2-3	>3-4	>4-5	>5
0 tot 2.500	22,6%	22,6%	22,6%	22,6%	16,6%	16,6%
2.500 tot 5.000	18,3%	17,7%	17,2%	16,6%	15,0%	14,7%
5.000 tot 10.000	15,9%	14,8%	13,8%	13,4%	12,8%	12,0%
10.000 tot 15.000	13,5%	13,0%	12,4%	11,9%	11,6%	11,0%
15.000 tot 20.000	12,7%	12,3%	11,8%	11,4%	11,0%	10,2%
20.000 tot 30.000	12,3%	11,7%	11,4%	11,0%	10,7%	9,3%
30.000 t/m 50.000	11,6%	11,3%	10,9%	10,6%	10,3%	8,8%

Het huidige stelsel met één rentepercentage, vermeerderd met de wettelijke rente, werd ingevoerd in 2000 ([Stb. 2000, nr. 156](#)) en bedroeg destijds 17% + wettelijke rente (destijds in totaal 25%). In de toelichting stond destijds:

“Door sterke onderlinge concurrentie tussen kredietverstrekkers zijn de feitelijk gehanteerde kredietvergoedingspercentages beduidend onder de wettelijk vastgestelde maximum kredietvergoedingspercentages terechtgekomen. Er zijn enkele uitzonderingen. Deze betreffen hoofdzakelijk zeer kleine kredieten, zoals het postorderkrediet, die over het algemeen uitgaan van de maximum kredietvergoedingspercentages. Daarnaast zijn er nog enkele bedrijven die ook voor grotere kredieten de maximum kredietvergoedingspercentages hanteren. Voor bedoelde bedrijven zijn de wettelijke maxima als een paraplu gaan fungeren. Deze kleine groep kredietverstrekkers zal zich derhalve niet meer kunnen verschuilen achter de wettelijke vastgestelde maximum tarieven, vermeld in de tabellen van de artikelen 4 en 5 van het BKV, doch zich op de concurrenten moeten richten.

Met de introductie van het enkelvoudige maximum kredietvergoedingspercentage blijft de bescherming van de zwaksten in de samenleving wel in stand. Het niveau van het nieuwe maximum komt overeen met het oude tarief dat gold voor kredieten tot f 2 500,-. Leningen met een dergelijke kredietsom komen vooral voor bij de laagste inkomensgroepen. Dit is dan ook de belangrijkste reden om het nieuwe enkelvoudige

maximum op het niveau van het oude tarief dat gold voor kredieten tot f 2 500,— vast te stellen.”

Het tarief is in 2006 aangepast naar 12% + wettelijke rente ([Stb. 2005, nr. 676](#)). In een eerdere brief aan de Tweede Kamer heeft de toenmalige Minister van Financiën het volgende over zijn voornemen tot verlaging van de maximum kredietvergoeding gesteld:

“Verlaging maximale kredietvergoeding

Het huidige maximale kredietvergoedingpercentage is vastgelegd in het Besluit kredietvergoeding dat dient ter uitwerking van de Wck. Op dit moment is het een kredietaanbieder toegestaan een kredietvergoeding te vragen tot maximaal de wettelijke rente vermeerderd met 17%. Dat komt op dit moment neer op ongeveer een kredietvergoeding van maximaal 21%. Uit cijfers van het CBS blijkt dat de gevraagde kredietvergoeding bij de verschillende vormen van krediet en aanbieders van krediet uiteenlopen. In de regel wordt enkel bij bepaalde kredietsoorten, namelijk kortlopende kredieten met een lage kredietssom, een kredietvergoeding gevraagd dat oploopt tot net onder het maximaal toegestane percentage.

De huidige Wck (en straks de Wft) schrijft, omwille van transparantie van de kosten van het krediet, voor dat alle kosten voor het verstrekken van een krediet verwerkt moeten zijn in het «effectief kredietvergoedingspercentage». Er mogen geen additionele kosten berekend worden naast het (maximale) kredietvergoedingpercentage. Een oorzaak voor het vragen van een hoge kredietvergoeding bij kleine kortlopende kredieten is erin gelegen dat een substantieel deel van de kredietvergoeding bestaat uit kosten. De vaste kosten die gemoeid zijn met het aanbieden van krediet en het afsluiten van de overeenkomst zijn bij dit soort kredieten relatief hoog ten opzichte van de kredietssom en de looptijd.

Naast de kosten maakt ook een risico-opslag onderdeel uit van het kredietvergoedingpercentage. Met deze risico-opslag dekt een kredietaanbieder het risico op wanbetaling door een consument af. Hoe hoger het maximaal toegestane percentage, hoe meer risico een kredietaanbieder zodoende kan nemen bij het verstrekken van krediet. Een hoge risico-opslag geeft een kredietaanbieder de mogelijkheid aan risicovolle consumenten (meer) krediet te verstrekken.

In verband met de eerder genoemde ontwikkelingen in de schuldenproblematiek vind ik het onwenselijk dat een kredietaanbieder een te groot risico dat een krediet niet wordt afbetaald kan afwentelen op de consument. Daarom ben ik voornemens in het Besluit kredietvergoeding de maximaal toegestane kredietvergoeding te verlagen naar de wettelijke rente vermeerderd met 12%. Dat komt op dit moment neer op een maximaal kredietvergoedingpercentage van ongeveer 16%. Bij het vaststellen van de hoogte van het nieuwe maximum kredietvergoedingpercentage is het kredietvergoedingspercentage dat in het kader van sociale kredietverlening wordt gevraagd als uitgangspunt genomen. Het kredietvergoedingpercentage bij sociale kredietverlening ligt op dit moment ongeveer op 14%. Het nieuw vast te stellen kredietvergoedingpercentage ligt daar 2% boven aangezien rekening is gehouden met het feit dat sociale kredietverstrekkers lagere fundingkosten hebben dan commerciële kredietverstrekkers en zodoende ook minder kosten aan de consument hoeven door te rekenen in het kredietvergoedingpercentage. Het nieuwe maximum laat mijn inziens voldoende ruimte voor de doorrekening van kosten en het behalen van een in het kader van kredietverstrekking redelijk rendement.

Kredietaanbieders zullen door het verlagen van het kredietvergoedingpercentage minder ruimte hebben voor een risico-opslag, zodat zij een betere selectie zullen

moeten toepassen bij de verstrekking van krediet. Zij zullen hun acceptatiebeleid moeten aanpassen met name waar het gaat om kredietverstrekking aan kwetsbare consumenten, waarbij het risico dat het krediet niet kan worden afgelost groter is. Aan deze groep consumenten zal daardoor minder makkelijk krediet kunnen worden verstrekt. De verwachting is dat dit er mede toe zal leiden dat zij minder snel in een situatie van problematische schulden terecht komen.” (TK 2005-2006, 29507, nr. 31).

Met de implementatie van de Richtlijn Consumentenkrediet (Richtlijn 2008/48/EG) in 2011 is het Besluit kredietvergoeding voor het laatst aangepast ([Stb. 2011, nr. 247](#)).

De wetsgeschiedenis van de maximum kredietvergoeding leert ons dat bij de hoogte daarvan rekening dient te worden gehouden met de belangen van kredietverstrekkers. Zie de hierboven geciteerde Nota van Toelichting van het oorspronkelijke Besluit kredietvergoeding in 1991:

“In de eerste plaats dient onder het maximumtarief een redelijk rendement mogelijk te blijven. In de tweede plaats moet het voor kredietgevers mogelijk zijn zich te specialiseren op marktsegmenten waarin relatief lage kredietbedragen met relatief korte looptijden gebruikelijk zijn. Dit betekent dat rekening gehouden wordt met de omstandigheid dat de zogenaamde vaste kosten van de bedrijfsvoering tot een relatief hoog kredietvergoedingspercentage leiden.”

Bij een eventuele verlaging van de maximum kredietvergoeding, is de wetgever gebonden aan deze gestelde wettelijke randvoorwaarden van het Besluit kredietvergoeding. De wetgever zal derhalve aannemelijk moeten maken dat met een eventuele verlaging, nog steeds een redelijk rendement valt te behalen. Dit kan alleen als daar specifiek onderzoek naar wordt ingesteld. Zie ter illustratie informatie over het accountantsonderzoek naar de kostenstructuur van de postorderbranche in 1988 ([TK 1988-1989, 19785, nr. 12](#), p. 29):

“Uit het accountantsonderzoek is gebleken dat de kostenstructuur van de postorderbranche op een aantal onderdelen wezenlijk verschilt van die van de WCGK-vergunninghouders, waarop het WCGK-maximumtarief is gebaseerd. In de eerste plaats zijn de zogenoemde “vaste” kosten, uitgedrukt in een percentage van de kredietportefeuille, voor behandeling van kredietaanvragen, de administratie en het beheer van kredieten en incasso, bij postorderbedrijven aanzienlijk hoger. Dit houdt met name verband met het feit dat het gemiddeld verstrekt bedrag bij postorderkrediet ongeveer f 600 bedraagt, hetgeen aanzienlijk lager is dan het gemiddeld WCGK-krediet, dat ongeveer f 10.000 bedraagt. Ten tweede is gebleken dat de verlening van krediet door postorderbedrijven een relatief grotere inzet van eigen vermogen vraagt dan het geval is bij meestal dochterondernemingen van financiële instellingen, waarvoor in de praktijk andere financieringsverhoudingen blijken te gelden. Ten derde bleek uit genoemd onderzoek dat de kosten als gevolg van debiteurenrisico’s aanzienlijk hoger zijn dan gebruikelijke in de WCGK-sfeer.

Te zamen leiden de geschetste factoren ertoe dat postorderkrediet tegen aanzienlijke hogere rentepercentages wordt verstrekt dan kredieten in de WCGK-sfeer.

[...]

In de eerste plaats moet onderscheid gemaakt worden tussen kostenafwijkingen als gevolg van specifieke kenmerken van postorderkrediet en afwijkingen die verband houden met het gevoerde acceptatiebeleid. Onder specifieke kenmerken verstaan wij in dit verband het gegeven dat het gemiddelde kredietbedrag relatief laag is en de looptijd relatief kort, zodat de vaste kosten van de bedrijfsvoering, toegerekend aan de kredieten hoger zijn dan bij het reguliere geldkrediet. Het belang van genoemd onderscheid vloeit voort uit de doelstelling die met het maximumtarief wordt beoogd.

Bij de vaststelling van het tarief voor postorderkredieten dient rekening te worden gehouden met het feit dat de specialisatie op het segment van de relatief kleine kortlopende kredieten in een relatief hoog vaste kostenbedrag per krediet resulteert. Hiervoor zal het tarief een dekking dienen te bieden, omdat onderhavige kredietverlening anders niet mogelijk zou zijn. Voor zover een hoger kostenniveau het gevolg is van het acceptatiebeleid is er, vooral ook gelet op de doelstelling om overcreditering te voorkomen, daarentegen geen reden om ten aanzien van het maximumtarief meer ruimte aan postorderkrediet te bieden dan bij andere vormen van consumentenkrediet.

Maximum kredietvergoeding versus JKP

In de toelichting op de wijziging van het Besluit kredietvergoeding in 2011 (in relatie tot de implementatie van de Richtlijn Consumentenkrediet, is het volgende gesteld:

De richtlijn laat lidstaten de ruimte om een maximum te stellen met betrekking tot de kredietvergoeding. Nederland kent al een maximumkredietvergoeding en handhaaft deze. Op dit moment is de effectieve kredietvergoeding gemaximeerd. Op termijn is het de intentie om het jaarlijks kostenpercentage te maximeren. De komende periode zullen de verschillen tussen de effectieve kredietvergoeding zoals die in de praktijk ook wordt gehanteerd en het jaarlijks kostenpercentage uit de richtlijn worden onderzocht. Naar aanleiding daarvan zal worden bezien of het maximum aanpassing behoeft. In de overgangperiode geldt artikel 16a. Op basis van dit artikel kunnen aanbieders van krediet ervoor kiezen om een jaarlijks kostenpercentage te hanteren dat niet boven de 12% plus wettelijke rente uitgaat. In dat geval hoeft de effectieve kredietvergoeding niet vermeld te worden. Tussen de definities van het jaarlijks kostenpercentage en de effectieve kredietvergoeding bestaan een aantal verschillen. De belangrijkste verschillen zijn incassokosten, advieskosten en kosten voor nevendiensten. Overigens zijn bij deze kosten niet de «naam» die aan de kosten wordt gegeven relevant, maar het materiële doel van de kosten en de samenhang met het krediet is doorslaggevend. Door de wijzigingen in de definitie van krediet vallen onder andere ook kredieten met een looptijd korter dan drie maanden onder de maximum kredietvergoeding. Zogenoemde flietskredieten moeten daardoor ook de maximum kredietvergoeding toepassen. Consumenten kunnen op basis van het Besluit kredietvergoeding in combinatie met de Wet op het consumentenkrediet de kredietvergoeding aanvechten. De Autoriteit Financiële Markten heeft de bevoegdheid om op te treden tegen te hoge kredietvergoedingen op grond van de Wft en het Besluit gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft.

De VFN dringt erop aan dat als wordt gesleuteld aan de maximum kredietvergoeding, deze eerst in overeenstemming moet worden gebracht met het JKP. Dat komt de inzichtelijkheid van de verschillende percentages ten goede en leidt er ook toe dat er geen kruissubsidiëring plaatsvindt van “goede” klanten en klanten waarbij verzuim- en incassokosten worden gemaakt.